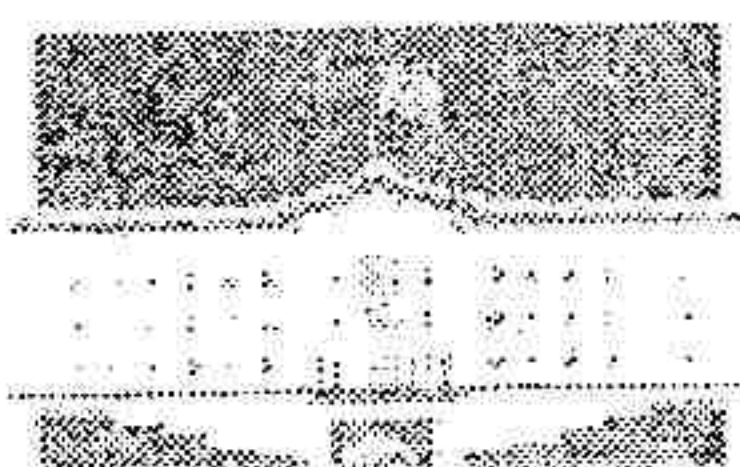

ομοσπονδία ιδιωτικών υπαλλήλων Ελλάδος

Ψαρών 2 - Πλατεία Καραϊσκάκη
10437 Αθήνα - Ελλάδα
Τηλ: (01) 5239766 - 5239001 Fax: 5231619

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής Ν. Αχαΐας

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Θέμα: «Για την λειτουργία των καταστημάτων και τη θεσμοθέτηση ανοίγματός τους κατά τις Κυριακές»

Σχετικά με επιστολή της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος (04 Ιουλίου 2013) που αφορά εν όψει της ενδεχόμενης νομοθετικής παρέμβασης στο πλαίσιο λειτουργίας των καταστημάτων και τη θεσμοθέτηση ανοίγματος τους κατά τις Κυριακές, σας κοινοποιεί τις θέσεις των εργαζομένων και των εργοδοτών από τις οποίες προκύπτει η κατηγορηματική τους αντίθεση σε οποιαδήποτε προσπάθεια κατάργησης της Κυριακής Αργίας και απελευθέρωσης του Ωραρίου.

Ο αναφέρων Βουλευτής

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ)
Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ)
Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπάλληλων Ελλάδος (ΟΙΥΕ)

Αθήνα, 4 Ιουλίου 2013

Δελτίο Τύπου

Πραγματοποιήθηκε, στα γραφεία της ΓΣΕΒΕΕ, κοινή σύσκεψη της ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ και ΟΙΥΕ, με αντικείμενο την λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές, που προωθεί το Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας.

Κατά την συνάντηση έγινε ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις επιπτώσεις που έχει το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές στην οικονομία, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή.

Οι οργανώσεις εξέφρασαν την διαφωνία τους για το προωθούμενο σχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Επιβεβαίωσαν την κοινή τους θέση για την διαφύλαξη της Κυριακής – Αργίας στον κλάδο του εμπορίου, αφού τυχόν άνοιγμα των καταστημάτων θα οδηγήσει σε ασφυξία την συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων και θα ανακατανείμει τον τζίρο της αγοράς σε όφελος των λίγων. Θα δημιουργήσει oligοπωλιακές καταστάσεις και θα έχει αρνητικές συνέπειες στην απασχόληση.

Οι οργανώσεις ζητούν να αποτραπεί οποιαδήποτε συζήτηση στην Βουλή για το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές, και συμφώνησαν το αμέσως επόμενο διάστημα να αναλάβουν από κοινού πρωτοβουλίες, για την συγκρότηση μιας ευρύτατης συμμαχίας για την διαφύλαξη της Κυριακής – Αργίας.

ομοσπονδία ιδιωτικών υπαλλήλων Ελλάδος

Ψαρών 2 - Πλατεία Καραϊσκάκη

10437 Αθήνα - Ελλάδα

Τηλ: (01) 5239766 - 5239001 Fax: 5231619

e-mail: oiye@otenet.gr

[Http://www.oiye.gr](http://www.oiye.gr)

Αθήνα, Ιούνιος 2013

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΘΕΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΡΓΙΕΣ

Παρά την επανειλημμένη καθολική αντίδραση, όχι μόνο των εργαζομένων αλλά και της συντριπτικής πλειοψηφίας των εργοδοτικών οργανώσεων ενάντια στη λειτουργία των καταστημάτων κατά τις Κυριακές και αργίες, η Κυβέρνηση δια του Υπουργού Ανάπτυξης επιμένει να προχωρήσει στην απελευθέρωση της Κυριακάτικης λειτουργίας με κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου.

Η Ομοσπονδία μας, εκπροσωπώντας πάνω από 400.000 εργαζόμενους στον κλάδο του Εμπορίου, επαναλαμβάνει την πλήρη και κατηγορηματική της αντίθεση σε οποιαδήποτε προσπάθεια ανοίγματος των καταστημάτων τις Κυριακές, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα να υπάρξουν ακόμα περισσότερο καταστροφικές συνέπειες για την απασχόληση και το Εμπόριο.

Επισημαίνουμε κατ' αρχάς ότι, τα βασικά σημεία του Ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων και ιδίως η απαγόρευση της λειτουργίας τους κατά τις Κυριακές είναι προϊόν Κοινής Συμφωνίας μεταξύ των αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των εργαζομένων και των εργοδοτών του Εμπορίου ήδη από το 1996.

Η Κοινή Συμφωνία θεσμοθετήθηκε αρχικά από την τότε Κυβέρνηση (ΚΥΑ 1162/97), αλλά και επιβεβαιώθηκε από την κλαδική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας του Εμπορίου έτους 2001, δημιουργώντας για τον κλάδο του Εμπορίου ένα διαχρονικά οικονομικά λειτουργικό και ευρύτατα κοινωνικά αποδεκτό πλαίσιο λειτουργίας των καταστημάτων του κλάδου, από καταναλωτές, εργαζόμενους και επιχειρήσεις.

Είναι ακόμα σημαντικό να επισημανθεί ότι η συγκεκριμένη Συμφωνία και ΣΣΕ για την απαγόρευση των καταστημάτων τις Κυριακές έχει γίνει σεβαστή από όλες τις διαδοχικές κυβερνήσεις από το 1996 και μετά.

Κατά συνέπεια είναι πολιτικά απαράδεκτο, η Κυβέρνηση να επιμένει στο άνοιγμα των Καταστημάτων τις Κυριακές και Αργίες, όταν καμία οργάνωση ή κανένας εμπλεκόμενος φορέας στο χώρο του Εμπορίου όχι μόνο δεν έχει θέσει σχετικό θέμα, αλλά αντίθετα έχει ταχθεί δημόσια εναντίον στην κατάργηση της Κυριακής – Αργίας.

Κατά την άποψή μας, το ζήτημα του ανοίγματος των καταστημάτων τις Κυριακές έχει τεθεί παρασκηνιακά από ορισμένες γνωστές πολυεθνικές επιχειρήσεις και μεγάλα εμπορικά συμφέροντα, τα οποία χρησιμοποιούν το προσχηματικό επιχείρημα ότι η απελευθέρωση του Ωραρίου θα φέρει δήθεν ανάπτυξη, θα μειώσει τις τιμές και θα δημιουργήσει θέσεις απασχόλησης.

Με τον τρόπο αυτό προσπαθούν να προκαλέσουν ακόμα περισσότερη ασφυξία στις μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις του Εμπορίου, οδηγώντας τις σε κλείσιμο.

Στην ουσία τα μεγάλα πολυεθνικά συμφέροντα επιδιώκουν να ανακατανεμηθεί ο εμπορικός τζίρος σε όφελός τους (ο οποίος σημειωτέον στη σημερινή συγκυρία της ύφεσης βαίνει συνεχώς μειούμενος), να μονοπωληθεί η αγορά από ελάχιστες πολυεθνικές, οι οποίες θα μπορούν απερίσπαστα και χωρίς κανέναν έλεγχο να χειραγωγούν και την ποιότητα και τις τιμές των προϊόντων σε βάρος των εργαζομένων και των καταναλωτών.

Η κυβέρνηση με τις επιλογές της για το Ωράριο οδηγεί στην κυριαρχία των πολυεθνικών ομίλων, η οποία με τη σειρά της θα έχει ως αποτέλεσμα τον αφελληνισμό όχι μόνο του Εμπορίου, αλλά και της ελληνικής παραγωγής με καταστροφικά αποτελέσματα για τη χώρα.

Με άλλα λόγια, τα επιχειρήματα περί ενίσχυσης της ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας λόγω απελευθέρωσης της Κυριακής – Αργίας είναι όχι μόνο έωλα, αλλά και καθοδηγούμενα από τις «γνωστές-άγνωστες» πολυεθνικές που επιδιώκουν να υπάρξουν μαζικά λουκέτα στις ΜΜΕ, επειδή αυτές δεν θα μπορούν σε καμία περίπτωση να ανταπεξέλθουν στο αυξημένο λειτουργικό και εργασιακό κόστος που θα προκύψει από την απελευθέρωση της Κυριακής.

Είναι λοιπόν αυτονόητο, ότι μια τέτοια εξέλιξη θα έχει ακόμα περισσότερες καταστροφικές συνέπειες για την απασχόληση και την ανατροφοδότηση του φαύλου κύκλου της ύφεσης και ανεργίας, αφού ως γνωστόν η συντριπτική πλειοψηφία (άνω του 90%) των εργαζομένων στο Εμπόριο απασχολείται σε επιχειρήσεις έως 10 ατόμων.

Το ίδιο σε ισχύει και για τους αυτό-απασχολούμενους εμπόρους, οι οποίοι ειδικά στον κλάδο του Εμπορίου εκπροσωπούν το 30% της απασχόλησης.

Με λίγα λόγια: Για την ανάπτυξη και την Απασχόληση δεν λείπουν ώρες για ψώνια, αλλά εισοδήματα από εργαζόμενους και καταναλωτές, που εξαθλιώνονται από τις πολιτικές της λιτότητας.

Συνοπτικά από την λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές:

- 1. Δεν θα αυξηθεί ο τζίρος, απλώς θα ανακατανεμηθεί σε όφελος των μεγάλων.**
Ήδη πολλές μελέτες καταγράφουν ότι οι καταναλωτές σε καμία περίπτωση δεν αυξάνουν τις αγορές τους, αλλά τις περικόπτουν λόγω της δραματικής μείωσης των μισθών, της ανεργίας και της δυσβάσταχτης φορολογικής επιβάρυνσης. Ήδη, η ΕΛΣΤΑΤ καταγράφει για το πρώτο τετράμηνο του 2013, ετήσια μεταβολή του Γενικού Δείκτη Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο κατά -14,7%, ενώ ανάλογες είναι και οι ετήσιες μειώσεις καθόλη την τριετία εφαρμογής των μνημονιακών μέτρων.
- 2. Δεν θα μειωθούν οι τιμές των προϊόντων.** Η μικρή σημειούμενη πτώση των τιμών, αφενός δεν αφορά όλα τα προϊόντα, αφετέρου είναι αποτέλεσμα της μείωσης του τζίρου λόγω ύφεσης και μερικής απορρόφησης του ΦΠΑ. Μεσομακροπρόθεσμα όμως, η εξόντωση και τα λουκέτα των επιχειρήσεων λόγω Κυριακάτικης λειτουργίας θα πολλαπλασιαστούν με αποτέλεσμα να υπάρξει συγκέντρωση της αγοράς και δημιουργία ολιγοπωλιακών καταστάσεων, που με τη σειρά τους θα χειραγωγούν τις τιμές σε βάρος των καταναλωτών.

3. **Δεν θα δημιουργηθούν θέσεις απασχόλησης, αντίθετα θα αυξηθεί περαιτέρω η ανεργία.** Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση ελληνικού εμπορίου της ΕΣΕΕ, τα λουκέτα στις εμπορικές επιχειρήσεις ήδη έχουν επιφέρει απώλεια 90.000 θέσεων εργασίας. Σχετική έρευνα του ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ (Ιανουάριος 2013) αναφέρει επίσης ότι το 85% των επιχειρήσεων εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει καμία αύξηση της απασχόλησης λόγω λειτουργίας των καταστημάτων τις Κυριακές, αντίθετα θα αυξηθεί η ανεργία.
4. **Δεν θα αυξηθεί η τουριστική κίνηση.** Η αύξηση του τουρισμού αφορά κατά κύριο λόγο τον all-inclusive τουρισμό, ο οποίος ως γνωστόν δεν ευνοεί τις τοπικές τουριστικές αγορές, αφού οι τουρίστες διαμένουν και καταναλώνουν αποκλειστικά στα ξενοδοχεία διαμονής. Έτσι και αλλιώς όμως, το Ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων στις τουριστικές περιοχές είναι ήδη πλήρως απελευθερωμένο και κατά συνέπεια η γενικευμένη απελευθέρωση δεν πρόκειται να επιφέρει κανένα όφελος στον τουρισμό.

Πέραν όμως των παραπάνω, η τυχόν λειτουργία των καταστημάτων κατά τις Κυριακές και αργίες θα είχε πρόσθετες αρνητικές συνέπειες στις εργασιακές σχέσεις των μισθωτών με χειροτέρευση των εργασιακών συνθηκών και γενικευμένη καταστρατήγηση της εργατικής νομοθεσίας, ιδίως ως προς το σκέλος της υποχρέωσης των εργοδοτών να αμείβουν τους εργαζόμενους με την προσαύξηση του 75%.

- Είναι φανερό ότι σχεδόν καμία μικρομεσαία αλλά και μεγάλη επιχείρηση –στην περίπτωση που επιχειρήσει να λειτουργήσει τις Κυριακές – δεν θα τηρήσει την προσαυξημένη αμοιβή κατά 75%, επειδή κάτι τέτοιο θα αύξανε ακόμα περισσότερο το κόστος λειτουργίας. Αποτέλεσμα θα είναι μετά την πενθήμερη εργασία, να καταργηθεί και η εξαήμερη εργασία και οι εργαζόμενοι στο Εμπόριο να εξαναγκάζονται τελικώς να απασχολούνται 7 ημέρες!
- Παράπλευρη αρνητική συνέπεια θα είναι και η χειροτέρευση των όρων υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, ενώ ταυτόχρονα θα γιγαντωθεί και το φαινόμενο της μαύρης - ανασφάλιστης εργασίας με ατομικές συμφωνίες, χειροτερεύοντας ακόμα περισσότερο την κατάσταση στην αγορά εργασίας.
- Η κατάργηση της Κυριακής – Αργίας θα έχει τελικά τέτοιο αποτέλεσμα, ώστε οι ήδη εργαζόμενοι να γίνουν ακόμα πιο λάστιχο και με μισθούς εξαθλίωσης, απλά και μόνο για να στηριχθεί η κερδοφορία των μεγάλων εμπορικών ομίλων σε συνθήκες κρίσης και βαθιάς ύφεσης. Οι εργαζόμενοι θα αποστερηθούν οριστικά και των στοιχειωδών δικαιωμάτων στην ξεκούραση, στην υγεία, στον ελεύθερο χρόνο, στην οικογένεια, στην ποιότητα ζωής, στη συμμετοχή στη κοινωνική δράση.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης προχωρά χωρίς να παρουσιάζει: α) καμία εμπεριστατωμένη μελέτη σχετικά με τα τυχόν οφέλη που θα είχε το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές, β) καμία μελέτη σχετική με τις επιπτώσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη, γ) καμία μελέτη για τις νομικές πτυχές του εγχειρήματος, ιδίως σε ότι αφορά το δίκαιο του ανταγωνισμού, δ) καμιά μελέτη για την προστασία των εργασιακών σχέσεων, την τήρηση της εργατικής νομοθεσίας και της διασφάλισης των όρων αμοιβής και εργασίας των μισθωτών.

Με βάση τα παραπάνω, η Ομοσπονδία μας είναι κατηγορηματικά αντίθετη στη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές, καθώς και σε οποιαδήποτε προσπάθεια διεύρυνσης του υφιστάμενου Ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων.

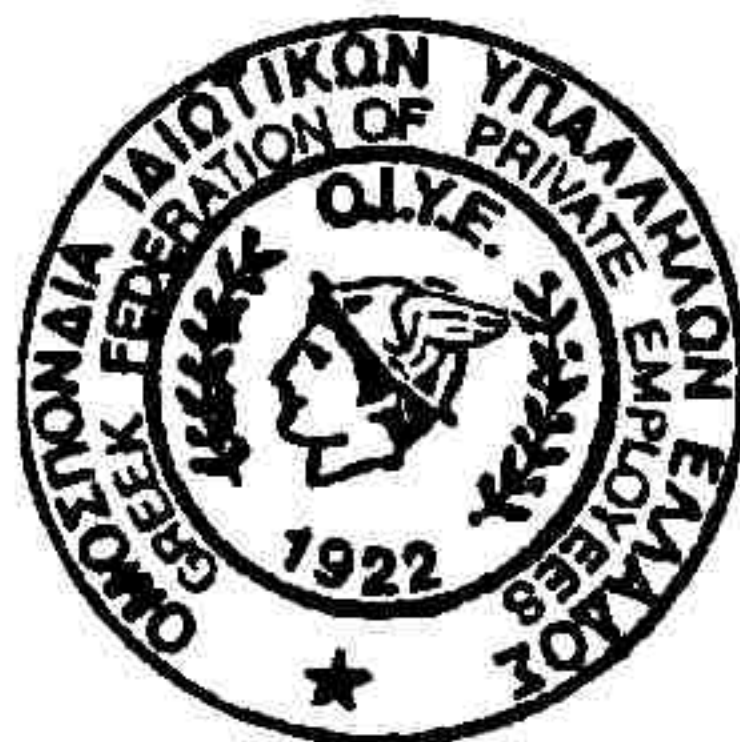
Ζητούμε από τα πολιτικά κόμματα να απορρίψουν τις κυβερνητικές προτάσεις, ενώ από την πλευρά μας θα αγωνιστούμε με κάθε μέσο, ώστε να μην θεσμοθετηθεί το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές και γενικότερα η απελευθέρωση του Ωραρίου και ζητούμε την συμπαράσταση στον αγώνα μας.

Η Πρόεδρος

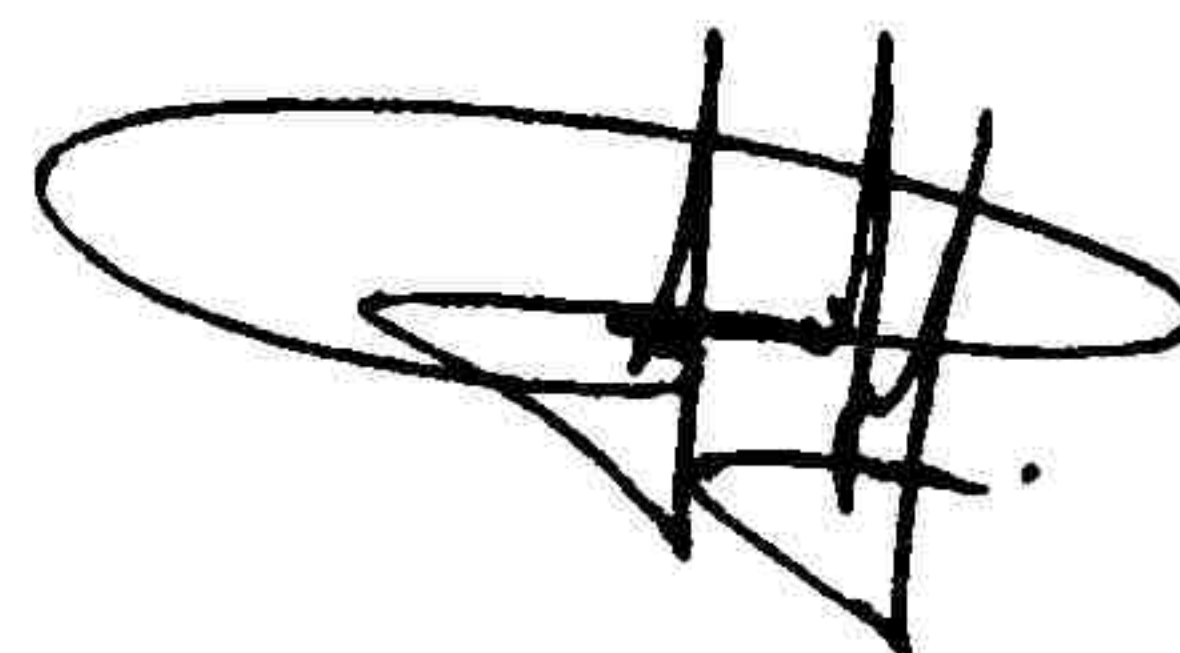

ΜΕΤΑΞΙΑ ΣΤΕΚΟΥΛΕΑ

Για την ΟΙΥΕ

Ο Γεν. Γραμματέας

ΘΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 42 – 105 63 ΑΘΗΝΑ**

Αθήνα, 4 Ιουνίου 2013

**52 ΛΟΓΟΙ ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΛΕΕΙ "ΟΧΙ"
ΣΤΙΣ 52 ΚΥΡΙΑΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ**

- 1. Γιατί** το διευρυμένο ωράριο είναι εδώ και πολύ καιρό πραγματικότητα, αφού είναι απελευθερωμένο από το 2005 και τα καταστήματα μπορούν να λειτουργούν 96 ώρες εβδομαδιαίως από τις 5.00 το πρωί έως τις 21.00 το βράδυ από Δευτέρα έως Σάββατο.
- 2. Γιατί** είναι μύθος ότι παντού στην Ευρώπη τα καταστήματα παραμένουν ανοικτά τις Κυριακές, όταν τις καθημερινές ανοίγουν στις 10 και κλείνουν στις 6 το απόγευμα.
- 3. Γιατί** οι 72 έως 96 ώρες λειτουργίας των καταστημάτων εβδομαδιαίως, προ κρίσης, εντός κρίσης, όσο και μετά την κρίση εποχή ήταν, είναι και θα είναι υπεραρκετές και οι περισσότερες στην Ευρώπη των 27.
- 4. Γιατί** σε όλους τους καλοκαιρινούς και χειμερινούς τουριστικούς προορισμούς, τις εποχιακές αγορές, τα λιμάνια κρουαζιέρας και στο τουριστικό κέντρο της Αθήνας, Μοναστηράκι, Πλάκα και γύρω από την Ακρόπολη, τα εμπορικά καταστήματα είναι ανοικτά τις Κυριακές με απόφαση του Περιφερειάρχη.
- 5. Γιατί** είναι ώρα να καθοριστούν επακριβώς οι τουριστικές και παραθεριστικές περιοχές καθώς και οι λιμενικές ζώνες της χώρας μας και επιτέλους να νομιμοποιηθούν όσοι σήμερα λειτουργούν παράνομα αλλά και όσοι επιθυμούν να είναι ανοικτά στις συγκεκριμένες περιοχές τις Κυριακές.
- 6. Γιατί** είναι απορίας άξιο πως και γιατί επελέγη ο περιορισμός των 250 τμ που προφυλάσσει τους μικρομεσαίους, όταν ο μέσος όρος των εμπορικών καταστημάτων στην Ελλάδα είναι 80 τμ.
- 7. Γιατί** όλοι γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 4 του Συντάγματος περί ίσης μεταχείρισης, ο περιορισμός των 250 τ.μ. θα αμφισβητηθεί συνταγματικά και με ασφαλιστικά μέτρα θα ανοίξουν τα εμπορικά κέντρα, τα πολυκαταστήματα, οι πολυχώροι και οι υπερχώροι 52 Κυριακές.
- 8. Γιατί** το όλο εγχείρημα δεν είναι τίποτε περισσότερο από ένα επικοινωνιακό πυροτέχνημα με λάθος προσέγγιση και με περίεργη εμμονή.
- 9. Γιατί** ο καταναλωτής δεν έχει να κερδίσει τίποτα. Οι ώρες λειτουργίας δεν λείπουν, αυτό που σίγουρα λείπει είναι η αγοραστική δύναμη από τους καταναλωτές και τα λεφτά από την τσέπη του.
- 10. Γιατί** Δόξα τω Θεώ, υπάρχει ακόμη στην Ελληνική οικογένεια η σύνδεση της Κυριακής με τη Εκκλησία και την θρησκευτικότητά μας.
- 11. Γιατί** η Κυριακή στην Ελλάδα είναι αφιερωμένη στην οικογένεια και η συνοχή της ελληνικής οικογένειας κινδυνεύει να διαρραγεί, αφού οι παραδοσιακές επισκέψεις σε συγγενείς και φίλους θα εκλείψουν.

12. **Γιατί** χωρίς προσωπικό χρόνο εργοδότες και εργαζόμενοι οδηγούνται στην ψυχική ερήμωση και πνευματική ένδεια, αφού χωρίς την κυριακάτικη αργία χαλαρώνουν οι κοινωνικοί δεσμοί και ενισχύεται η αποξένωση.
13. **Γιατί** το κόστος για μια μητέρα-σύζυγο-έμπορο-εργαζόμενη- γυναίκα που αποτελούν το 42% του δυναμικού στο λιανικό εμπόριο, από την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας, θα διογκωθεί με εκθετικό ρυθμό.
14. **Γιατί** σε καμία περίπτωση οι Έλληνες δεν είμαστε τεμπέληδες, ούτε φοβόμαστε τη δουλειά, αλλά παντού στον κόσμο η Κυριακή είναι ημέρα σωματικής και ψυχικής ξεκούρασης, περισυλλογής και ανασύνταξης.
15. **Γιατί** τα ποσοστά κατάθλιψης στην ελληνική κοινωνία είναι ήδη πολύ υψηλά και η αδυναμία να αγοράσεις τα απαραίτητα τα αυξάνουν συνεχώς. Το άλλοτε περίφημο shopping therapy έχει γίνει οικογενειακός εφιάλτης.
16. **Γιατί** τα αυξημένα κόστη λειτουργίας 52 Κυριακές που υπολογίζονται στα 1,82 δις € θα μπορούν να αναληφθούν μόνο από τις Πολυεθνικές, αφού τόσα χρήματα δεν υπάρχουν σήμερα ούτε στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ούτε στην κατανάλωση.
17. **Γιατί** το αυξημένο κόστος λειτουργίας που συνεπάγεται το άνοιγμα της επιχείρησης κάθε Κυριακή θα διογκώσει αντί να μειώσει τις τιμές, ακυρώνοντας κάθε προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση.
18. **Γιατί** η ρευστότητα σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά έχει ουσιαστικά διακοπεί εδώ και καιρό και η κατανάλωση έχει καταρρακωθεί.
19. **Γιατί** κανείς δεν είναι σε θέση να εγγυηθεί ούτε και να ισχυρίζεται πως η λειτουργία τις Κυριακές θα αυξήσει ξαφνικά την καταναλωτική δαπάνη σε μία περίοδο σκληρής οικονομικής λιτότητας.
20. **Γιατί** αντί να μεγεθυνθεί ο κύκλος εργασιών των καταστημάτων θα διανεμηθεί στις 7 αντί τις 6 ημέρες, θα διογκωθεί η αλληλοεξόντωση των Ελλήνων εμπόρων, με κατάληξη την ολιγοπωλιακή διάρθρωση της αγοράς.
21. **Γιατί** η υπεραπασχόληση 365 ημέρες το χρόνο θα εξουθενώσει τον Έλληνα έμπορο. Στην Ελλάδα το 98% των εμπόρων επιχειρηματιών είναι μικρομεσαίοι εργοδότες, ενώ 200.000 είναι οι αυτοαπασχολούμενοι.
22. **Γιατί** δεν ενισχύεται ο ανταγωνισμός αλλά εντείνεται η πίεση στους μικρομεσαίους εμπόρους, που τελικά δεν θα αντέξουν, αφήνοντας την αγορά στο έλεος όσων επιθυμούν την συγκέντρωση του εμπορίου.
23. **Γιατί** δεν αναμένεται να μειωθεί η ανεργία και να ενισχυθεί η απασχόληση στο εμπόριο, αλλά αντίθετα θα συρρικνωθεί εξαιτίας του κλεισίματος πολλών μικρών καταστημάτων.
24. **Γιατί** οι εξουθενωτικοί ρυθμοί εργασίας μεσομακροπρόθεσμα θα μειώσουν αντί να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών στο εμπόριο.
25. **Γιατί** η προαιρετική λειτουργία της Κυριακής αντί να βοηθήσει τη μικρή οικογενειακή επιχείρηση, θα επιτρέψει σε χιλιάδες ημιπαράνομα κινέζικα καταστήματα σε όλη την Ελλάδα και ιδιαίτερα γύρω από την Ομόνοια να «κλέβουν» τζίρο ανοίγοντας πλέον «νόμιμα» τις Κυριακές.
26. **Γιατί** στην αγορά δεν λειτουργεί η προεραϊτικότητα με αποτέλεσμα να ασκηθεί τρομερή πίεση σε αυτοαπασχολούμενους και μικροεργοδότες, που θα εξαναγκαστούν χωρίς κανένα αποτέλεσμα να ανοίξουν την Κυριακή.
27. **Γιατί** όσοι ζουν καθημερινά την αγορά καταλαβαίνουν ότι ανοιχτά μαγαζιά δεν σημαίνει και γεμάτα πελάτες μαγαζιά.
28. **Γιατί** από την κατάργηση της Κυριακάτικης αργίας θα ήταν πιο αποτελεσματικό και απαραίτητο για εμπόρους και καταναλωτές η μείωση του ΦΠΑ που είναι το ένα τέταρτο της τελικής τιμής βασικών αγαθών.

29. **Γιατί** στην προσπάθεια τόνωσης της ανταγωνιστικότητας είναι ασύγκριτα πιο αποτελεσματικό να ενισχυθεί η ρευστότητα, να απλοποιηθεί και να ελαφρυνθεί η φορολογία από το κυριακάτικο άνοιγμα των καταστημάτων.
30. **Γιατί** οι μικρομεσαίοι έμποροι δεν περιμένουμε να συναντηθούμε με την περίφημη θεωρητική ανάπτυξη τις Κυριακές, αλλά το επιδιώκουμε στην πράξη επί καθημερινής βάσης.
31. **Γιατί** όλες οι μέρες θα μοιάζουν «καθημερινές» και η ξεχωριστή Κυριακή θα αντιμετωπίζεται το ίδιο. Η «Κυριακάτικη αργία» επιβάλλεται να παραμείνει ο κανόνας και όχι να γίνει η εξαίρεση.
32. **Γιατί** η λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές έχει ουσιαστικό νόημα μόνο όταν είναι έκτακτη, όπως πριν τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά, το Πάσχα και την έναρξη των τακτικών εκπτώσεων.
33. **Γιατί** οι περισσότερες επίσημες αθλητικές δραστηριότητες που διενεργούνται κυρίως κάθε Κυριακή θα είναι χωρίς θεατές, ενώ θα μειωθεί και η κυκλοφορία των κυριακάτικων εφημερίδων.
34. **Γιατί** είναι λάθος να μετατρέψουμε την λειτουργία της αγοράς σε «μωσαϊκό» με τα μεγάλα καταστήματα κλειστά και τα μικρά ανοικτά όταν όλοι γνωρίζουμε ότι ο καταναλωτής θέλει όλη την αγορά στην διάθεσή του.
35. **Γιατί** η αγορά χρειάζεται ηρεμία και σταθερότητα και όχι κοινωνικές εντάσεις, αφού θα καταστρατηγηθούν κεκτημένα που θα επιδεινώσουν ακόμα περισσότερο τις διαταραγμένες εργασιακές σχέσεις.
36. **Γιατί** με τέτοιας έντασης και έκτασης οικονομική κρίση, θα καταστρατηγηθεί στην ουσία η προσαύξηση του μισθού και η παραχώρηση αναπληρωματικής άναπαυσης (ρεπό) στους εμποροϋπαλλήλους.
37. **Γιατί** η πρόσφατη επιστημονική έρευνα και βιβλιογραφία σε Γαλλία και Ισπανία σημειώνει τις αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές.
38. **Γιατί** θα καταγραφεί μεγαλύτερη περιβαλλοντική και ενεργειακή επιβάρυνση από την πρόσθετη μετακίνηση 800.000 εμπορών και εμποροϋπαλλήλων κάθε Κυριακή.
39. **Γιατί** θα έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις και επιβάρυνση στον προϋπολογισμό, αφού μια σειρά επαγγελματιών ελέγχου και δημοσίων υπαλλήλων θα πρέπει να ακολουθήσουν την Κυριακάτικη λειτουργία με υπερωριακή απασχόληση (δημοτικοί υπάλληλοι, σώματα ασφαλείας, εφοριακοί κ.ά).
40. **Γιατί** ότι δίνεις σε έναν κλάδο το στερείς από κάποιον άλλο, που περιμένει να δουλέψει κυρίως το Σαββατοκύριακο, όπως η εστίαση, η διασκέδαση, τα θέατρα, οι κινηματογράφοι, και οι παιδότοποι.
41. **Γιατί** υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να στερήσεις τον εβδομαδιαίο τζίρο των τοπικών αγορών και να τον κατευθύνεις στα υπερτοπικά mall και εκπτώτικα χωριά, που δηλώνουν ότι τα καταστήματα στους χώρους τους δικαιούνται και θα λειτουργήσουν όχι 7, αλλά και τις 52 Κυριακές.
42. **Γιατί** το κυριακάτικο άνοιγμα των καταστημάτων σε μεγάλα εμπορικά κέντρα θα απαξιώσει τις παραδοσιακές αγορές στα κέντρα των πόλεων και σίγουρα δεν θα βοηθήσει το ιστορικό εμπορικό κέντρο της Αθήνας.
43. **Γιατί** η λειτουργία της «Κυριακής με την μεζούρα» όπως διατυπώνεται στο άρθρο 6 είναι πονηρά διάτρητη αφού στην Αγγλία και Ισπανία που εφαρμόζεται ο περιορισμός ανάλογα με το εμβαδόν γίνεται συγκεκριμένα και αποφασίζεται σε τοπικό επίπεδο.
44. **Γιατί** τόσο η αγορά όσο και η κοινωνία δεν αντέχει άλλους επικίνδυνους πειραματισμούς και πρόχειρους σχεδιασμούς επί χάρτου. Το μέτρο της 7ήμερης και 24ωρης λειτουργίας των καταστημάτων επιχειρήθηκε και απέτυχε μέσα σε λίγες εβδομάδες το 1993.
45. **Γιατί** το κυριακάτικο άνοιγμα των καταστημάτων δεν ταιριάζει σε κανένα νέο μοντέλο ανάπτυξης, κάτι που αποδεικνύεται από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, όπως την Ιταλία που πρόσφατα το εφάρμοσε χωρίς επιτυχία.

46. **Γιατί** μετά από βραχύ χρονικό διάστημα η κυριακάτικη λειτουργία δεν θα αποτελεί το παραμικρό κίνητρο για έξοδο ή για κατανάλωση καθώς θα έχει καταστεί πλέον μέρος της καθημερινής μας ρουτίνας.
47. **Γιατί** η αβεβαιότητα, η έλλειψη ρευστότητας, η ανεργία, το δημόσιο χρέος, τα ελλείμματα και τα δομικά προβλήματα της οικονομίας δεν θα αντιμετωπιστούν με την κυριακάτικη λειτουργία των καταστημάτων.
48. **Γιατί** η δομή και η διάρθρωση των ελληνικών μικρομεσαίων εμπορικών επιχειρήσεων δεν θα αντέξει πλέον την επιχειρούμενη «**Δημιουργική καταστροφή**» της Τρόικα, που καταστρέφει τους Έλληνες μικρομεσαίους, για να δημιουργηθούν ανενόχλητα νέα εμπορικά συμφέροντα.
49. **Γιατί** η ίδια η ελληνική κοινωνία με το 90% των εμπόρων και το 75% των καταναλωτών, δεν ενστερνίζεται ούτε πείθεται με το δήθεν 51% της «**υπουργικής έρευνας**» υπέρ του ανοίγματος των εμπορικών καταστημάτων όλες τις Κυριακές του χρόνου.
50. **Γιατί** κάποιοι μετά από προσχηματικούς διαλόγους, επιμένουν αντί να σχεδιάζουν με τους κοινωνικούς εταίρους τον εκσυγχρονισμό και την παραγωγική λειτουργία της αγοράς, να αποφασίζουν για εμάς χωρίς εμάς.
51. **Γιατί** εναντίον του ανοίγματος των καταστημάτων τις Κυριακές τάσσονται όλα τα μέλη της ΕΣΕΕ με τις 14 περιφερειακές ομοσπονδίες του ελληνικού εμπορίου και τους 288 τοπικούς εμπορικούς συλλόγους σε όλη την Ελλάδα, αλλά και σχεδόν όλοι οι φορείς της αγοράς.
52. **Γιατί** πιστεύουμε ότι η Ελληνική Βουλή θα στηρίξει και θα δικαιώσει του μικρομεσαίους Έλληνες εμπόρους, απορρίπτοντας το άρθρο 6 του Αγορανομικού Κώδικα και θα αποδεχθεί την πρόταση της ΕΣΕΕ για λειτουργία όλων των εμπορικών καταστημάτων μέχρι 6 Κυριακές τον χρόνο.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
Αριστοτέλους 46, 104 33 ΑΘΗΝΑ, Τηλ.: 210. 38.16.600, fax:210. 38.20.735, www.gsevee.gr

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2013

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Θέμα: Απελευθέρωση ωραρίου λειτουργίας τις Κυριακές.

Παρά τις καθολικές αντιδράσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές το Υπουργείο Ανάπτυξης θα φέρει στην Βουλή σχετικό νομοσχέδιο.

Η ΓΣΕΒΕΕ επαναλαμβάνει την πλήρη αντίθεσή της σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο και καταθέτει αναλυτικά και τεκμηριωμένα τις θέσεις και τα επιχειρήματα που τις στηρίζουν. Τονίζεται ότι σε έρευνες που έχουν γίνει σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες δεν έχει προκύψει θετικό αποτέλεσμα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές, ενώ η πλειοψηφία των εμπόρων τους οποίους αφορά το μέτρο αντιτίθενται συντριπτικά (78,4% στην έρευνα Ιανουαρίου 2013, ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, όπου η πρακτική εφαρμογή της λειτουργίας των καταστημάτων την Κυριακή δείχνει αρνητικά αποτελέσματα για τα μικρά καταστήματα είναι το Λονδίνο. Σύμφωνα με το **τελευταίο δελτίο της BRC – KPMG (5/9/2012)** φαίνεται πτώση των πωλήσεων, γεγονός που πυροδότησε για άλλη μια φορά την κριτική και τον προβληματισμό για την λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές, καθώς όπως αναφέρει η **ACS (Association of Convenience Stores)** τα μικρά καταστήματα **«υποφέρουν»** από μείωση των πωλήσεών τους, τα κέρδη από τα οποία μεταφέρθηκαν στα μεγάλα καταστήματα και πως η λειτουργία την Κυριακή δεν επέφερε ουδεμία θετική αλλαγή στις πωλήσεις τους. Αντίστοιχα, η Συνομοσπονδία Διανομέων Χονδρικής (**Federation of Wholesales Distributors**) αναφέρει πως δεν υπάρχει οικονομική ή κοινωνική βάση για την απελευθέρωση της Κυριακής καθώς οι καταναλωτές απέδειξαν πως δεν την χρειάζονται και **τα τοπικά καταστήματα καταστρέφονται**. Και αυτά συμβαίνουν στην κατ' **εξοχήν τουριστική πρωτεύουσα της Ευρώπης.**

Από τα παραπάνω είναι προφανές, και ιδιαίτερα όσον αφορά την ελληνική οικονομία που βρίσκεται σε ύφεση και ο τζίρος των επιχειρήσεων διαρκώς μειώνεται, ότι καμία θετική προοπτική δεν δημιουργείται από την λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές. Τουναντίον, περισσότερη συρρίκνωση και λουκέτα θα υπάρξουν για τις Μικρές και Πολύ μικρές επιχειρήσεις που με τη σειρά τους θα ανατροφοδοτήσουν τον φαύλο κύκλο της ύφεσης και της ανεργίας.

✓ ΜΥΘΟΣ 1: ΑΥΞΗΣΗ ΤΖΙΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ

Ξεκινώντας από την υπόθεση, ότι η βασική παράμετρος για την αύξηση των πωλήσεων είναι το εισόδημα (τρέχον και μελλοντικό), θα πρέπει να είμαστε αρκετά επιφυλακτικοί ως προς την παραπάνω υπόθεση. Η χώρα βυθίζεται για 5ο συνεχόμενο έτος σε ύφεση. Η πολυπόθητη ανάπτυξη που θα συμπαρασύρει εισοδήματα προς τα πάνω αργεί, ενώ η φορολογία αυξάνεται. Το 70 % των καταναλωτών, σύμφωνα με έρευνα του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (Εισόδημα – Δαπάνες Νοικοκυριών – Δεκέμβριος 2012), αναμένει τις περιόδους εκπτώσεων και προσφορών προκειμένου να προχωρήσει σε αγορές, ακόμη και αναγκαίων αγαθών όπως ρουχισμό, υπόδηση. Διάφορες μελέτες-σφυγμομετρήσεις οι οποίες ανιχνεύουν μια θετική στάση των καταναλωτών σε σχέση με τη διεύρυνση λειτουργίας των καταστημάτων, δεν καταγράφουν επ' ουδενί ότι ο καταναλωτής θα αυξήσει τις αγορές του μετά την εφαρμογή ενός τέτοιου μέτρου. Αντίθετα, δείχνουν μια τάση για διεύρυνση του χρόνου που πρόκειται να αφιερώσουν σε έρευνα αγοράς λόγω του περιορισμένου εισοδήματος.

Επιπρόσθετα, η ρύθμιση του υπουργείου περιλαμβάνει το άνοιγμα όλων των καταστημάτων για 6 Κυριακές το χρόνο, και συγκεκριμένα τις Κυριακές των εκπτώσεων και των εορτών. Αυτό σημαίνει ότι τα μεγάλα πολυκαταστήματα θα αφεθούν να λειτουργούν τις Κυριακές που σημειώνεται ούτως ή άλλως ο μεγαλύτερος τζίρος, άρα θα αποκτούν ένα φυσικό συγκριτικό πλεονέκτημα υπερλειτουργώντας τις καλές περιόδους και αδρανώντας τις υπόλοιπες. Τούτο θα συμπίεσει τους τζίρους των μικρών επιχειρήσεων τις καλές περιόδους, ενώ στο υπόλοιπο του έτους δεν θα αναμένεται κάποια ιδιαίτερη κίνηση.

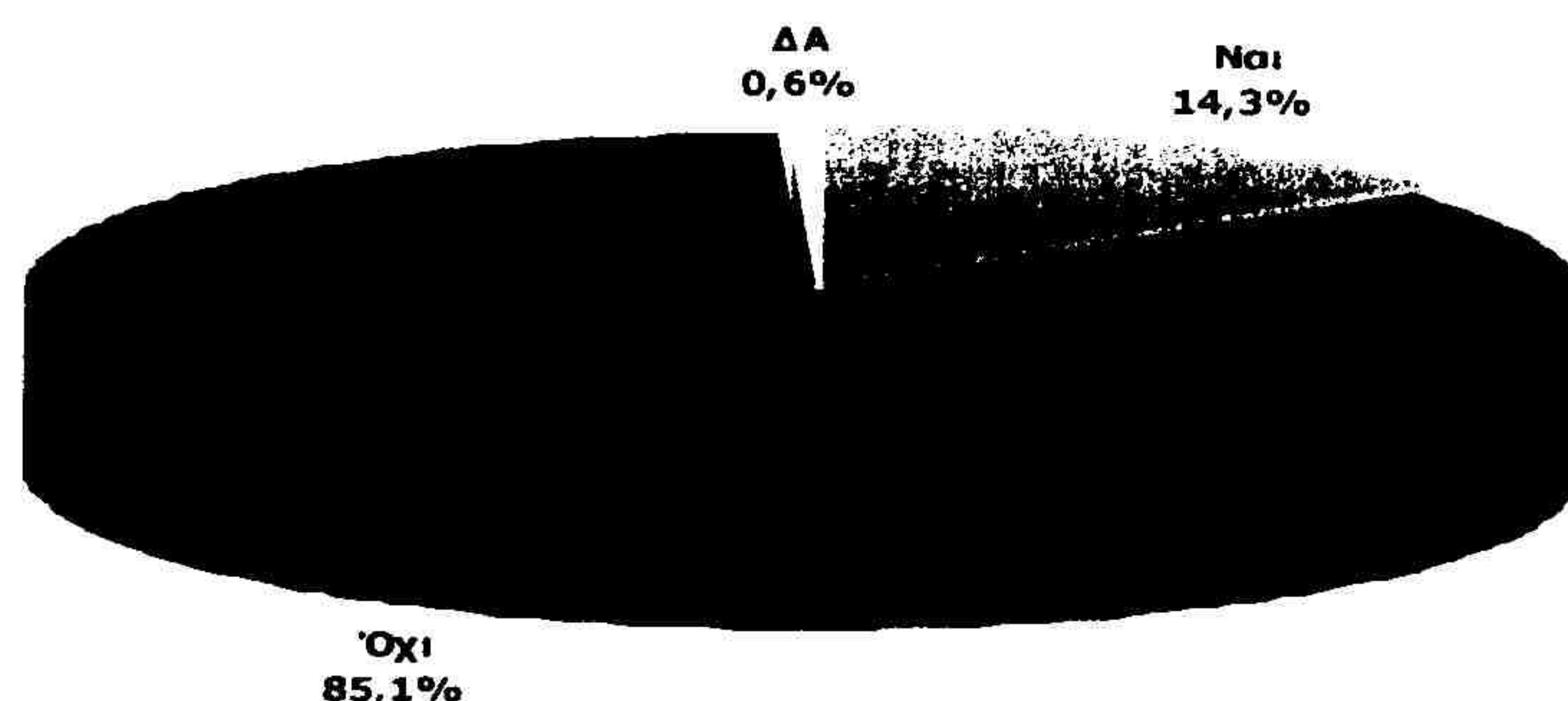
Συνεπώς αυτό που αναμένουμε είναι μια μετατόπιση του τζίρου από τις Μικρές και Πολύ Μικρές επιχειρήσεις προς τα μεγάλα πολυκαταστήματα και όχι μια συνολική αύξηση του προς όφελος όλων των επιχειρήσεων.

✓ ΜΥΘΟΣ 2: ΜΕΙΩΣΗ ΤΙΜΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι σύμφωνα με τις τελευταίες μελέτες της ΕΛΣΤΑΤ, οι κλάδοι στους οποίους συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχουν καταγράψει ήδη αξιοσημείωτη πτώση στο επίπεδο τιμών (πχ κλάδος εστίασης). Αυτή η πτώση των τιμών είναι αποτέλεσμα της μείωσης του τζίρου αλλά και της απορρόφησης του ΦΠΑ. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν προσαρμοστεί πλήρως στη νέα πραγματικότητα. Το υπουργείο διατείνεται ότι το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές θα επιφέρει ένα σπирάλ ανταγωνισμού μεταξύ μεγάλων και μικρών επιχειρήσεων με αποτέλεσμα φθηνότερα αγαθά και ωφέλεια του καταναλωτή. Εκτιμούμε ότι μεσοπρόθεσμα θα συμβεί το αντίθετο. Οι μεγάλες επιχειρήσεις θα μπορούν να ασκήσουν «πόλεμο τιμών» βραχυχρόνια για να αντισταθμίσουν κάποιες σχετικές απώλειες από τη λειτουργία των μικρών καταστημάτων τις Κυριακές. Ουσιαστικά έτσι, οι μικρές επιχειρήσεις θα εκτοπισθούν από την αγορά και λόγω του αυξημένου λειτουργικού κόστους, γεγονός που θα οδηγήσει σε αύξηση της ανεργίας αλλά και συγκέντρωση της αγοράς, με μεσοπρόθεσμο αποτέλεσμα ολιγοπωλιακές καταστάσεις.

✓ ΜΥΘΟΣ 3: ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ

ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΛΟΓΩ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ

Έρευνα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ – ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013

Είναι προφανές ότι η συνολική αρνητική ψυχολογία της αγοράς, το μειωμένο εισόδημα των καταναλωτών και η περιορισμένη ζήτηση επιδρούν πολύ αρνητικά στην πρόβλεψη για αύξηση απασχόλησης. Άλλωστε, για να καταφέρει μια επιχείρηση να προσλάβει προσωπικό, θα πρέπει προηγουμένως να έχει προσδοκίες για αύξηση κατανάλωσης, παραγγελιών και βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Το άνοιγμα και μόνο των καταστημάτων τις Κυριακές δε θα επιδράσει σε καμιά από τις παραπάνω μεταβλητές.

✓ ΜΥΘΟΣ 4: ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΙΣ ΚΥΡΙΑΚΕΣ

Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον το επιχείρημα, το οποίο κάνει λόγο για αύξηση της κατανάλωσης των τουριστών λόγω λειτουργίας των καταστημάτων τις Κυριακές. Είναι προφανές ότι οι τουρίστες διαθέτουν άπλετο ελεύθερο χρόνο όταν ταξιδεύουν μόνοι τους και μπορούν να προγραμματίσουν και να προϋπολογίσουν τις αγορές τους με ιδιαίτερη άνεση, ενώ όταν πρόκειται για ομαδικά ταξίδια είτε υπόκεινται στους όρους του all-inclusive, - το οποίο δεν εξυπηρετεί τις τοπικές αγορές-, είτε έχουν ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα που ακολουθούν με συγκεκριμένες ελεύθερες ημέρες. Η ελληνική αγορά και εγχώρια παραγωγή έχει συγκεκριμένη διάρθρωση που αφορά σε συγκεκριμένα αγαθά και δεν προσιδιάζει στην αντίστοιχη αγορά του Λονδίνου ή του Μιλάνου, ενώ σε όλες τις τουριστικές περιοχές σχεδόν όλα τα καταστήματα παραμένουν ανοιχτά ακόμη και τις νυχτερινές ώρες. Η γενίκευση της καθολικής λειτουργίας δεν πρόκειται να επιφέρει οφέλη, ενώ μάλλον θα αποσπάσει μερίδιο αγοράς και χρόνου εις βάρος της κατανάλωσης των εγχωρίων παραγόμενων αγαθών. Το εισόδημα που ξοδεύει ο τουρίστας στο χρόνο διακοπών του είναι πολύ συγκεκριμένο και δεν αναμένεται να μεταβληθεί με μια τέτοια ρύθμιση.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Θα πρέπει να σημειώσουμε, ότι ακόμη κι αν αναμένουμε για τα καταστήματα που θα λειτουργήσουν Κυριακή, μια πενιχρή βραχυχρόνια αύξηση του τζίρου (κυρίως σε ότι αφορά την ημερήσια κίνηση), θα πρέπει να προσδοκούμε επίσης και μια μείωση της καταναλωτικής κίνησης σε κλάδους οι οποίοι παρουσίαζαν υψηλό όγκο κατανάλωσης τα Σαββατοκύριακα. Αυτές οι επιχειρήσεις που θα σημειώσουν κάμψη θα είναι κατά βάση τουριστικές επιχειρήσεις (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια), επιχειρήσεις εστίασης και καφέ, καθώς και τοπικές αγροτικές οικονομίες. Ο

λόγος είναι ότι θα υπάρξει υποκατάσταση της μιας αγοράς από μιας άλλης, χωρίς όμως αυξημένο οικονομικό αποτέλεσμα. Δηλαδή, οι οικογένειες θα μειώσουν τις επισκέψεις στην ύπαιθρο (πχ σύντομα τριήμερα) λόγω εργασίας, θα περιορίσουν ενδεχομένως τις επισκέψεις σε μουσεία, εστιατόρια, πολιτιστικές εκδηλώσεις, θεάματα και βραδινές εξόδους. Το μόνο που θα επιτευχθεί θα είναι μια ανακατανομή της κατανάλωσης. Σε μεγάλο βαθμό θα επωφεληθούν οι μεγάλες υπεραγορές και mall που θα συγκεντρώνουν πολλαπλές δραστηριότητες εμπορίου, διασκέδασης, εστίασης. Τέλος, θα πρέπει να επισημάνουμε τις σοβαρές μεταβολές που θα δημιουργήσει η εισαγωγή ενός τέτοιου μέτρου στην οικογενειακή και κοινωνική ζωή. Δεδομένης της ύφεσης, λίγες θα είναι οι επιχειρήσεις που θα προσλάβουν νέο προσωπικό. Οι περισσότερες επιχειρήσεις θα επεκτείνουν το χρόνο της προσωπικής εργασίας και άλλες θα αυξήσουν τις ώρες εργασίας στο υφιστάμενο προσωπικό. Τούτο θα έχει τρομακτικές συνέπειες στον οικογενειακό προγραμματισμό, τη φροντίδα ηλικιωμένων και ανήλικων τέκνων, ενώ οι δομές κοινωνικής πρόνοιας που να καλύπτουν τέτοιες ανάγκες υπολειτουργούν, για να μην πούμε ότι είναι ανύπαρκτες.

Είναι σαφές ότι το επιχείρημα ότι «το μέτρο είναι προαιρετικό και όποιος θέλει μπορεί να ανοίξει», δεν υφίσταται σε αγορές επιθετικά ανταγωνιστικές, όπως είναι αυτές του εμπορίου.

Το υπουργείο Ανάπτυξης:

- χωρίς να έχει υπόψη του καμιά εμπεριστατωμένη μελέτη σχετικά με τις ωφέλειες και τα κόστη από το άνοιγμα των καταστημάτων τις Κυριακές,
- χωρίς να έχει διενεργήσει μια υποτυπώδη μελέτη επιπτώσεων,
- χωρίς να έχει διερευνήσει τις νομικές πτυχές του εγχειρήματος σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού και το ενδεχόμενο πιθανών προσφυγών
- χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των φορέων,
- χωρίς να λαμβάνει τις ιδιομορφίες της ελληνικής αγοράς και το γεγονός ότι πολλά καταστήματα παραμένουν ανοιχτά τις Κυριακές ακόμη και σήμερα
- χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα φαινόμενα μείωσης της κατανάλωσης σε ορισμένους κλάδους
- χωρίς να αναλύει τη διάρθρωση της τουριστικής κατανάλωσης σε σχέση με το εγχώρια παραγόμενο προϊόν
- χωρίς να διερευνά τις κοινωνικές συνέπειες στην οικογενειακή ζωή ελλείψει μάλιστα των κατάλληλων δομών κοινωνικής πρόνοιας

προωθεί μια ρύθμιση, η οποία μόνο αρνητικά οικονομικά και κοινωνικά αποτελέσματα θα επιφέρει στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τους καταναλωτές και τα νοικοκυριά.

Έρευνες - μελέτες, ιδιαίτερα οι ευρωπαϊκές (Παράρτημα 1), αναδεικνύουν ότι το ισχυρότερο όπλο στον ανταγωνισμό που συμβάλλει στη συρρίκνωση του δικτύου των μικρών λιανεμπορικών επιχειρήσεων, κατά μεγάλο βαθμό είναι οι συνεχείς διευρύνσεις του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων. Οι ίδιες μελέτες καταδεικνύουν μάλλον αρνητικά αποτελέσματα στις θέσεις απασχόλησης (ιδιαίτερα κάτω από συνθήκες ύφεσης) αλλά και στις τιμές. Οι δε, τάσεις υπερσυγκέντρωσης ισχυροποιούνται. Σύμφωνα με το δελτίο της ΕΕ (2012) , στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται 703,648 πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 9 άτομα), 21,586 μικρές (10-49 άτομα), 2,649 μεσαίες (50-250 άτομα) και 399 μεγάλες επιχειρήσεις. Οι αυτοαπασχολούμενοι (χωρίς προσωπικό) υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα υπερβαίνουν τις 300,000. Την τελευταία, δε, δεκαετία οι μικρές και ιδιαίτερα οι πολύ μικρές επιχειρήσεις προσέφεραν το 85% των

καθάρων νέων θέσεων εργασίας (ΕΕ, 17/01/2012). Τα στοιχεία αυτά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν από κάθε νομοθετική παρέμβαση γιατί η απασχόληση στην παρούσα οικονομική συγκυρία αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα. Το Υπουργείου Ανάπτυξης δυστυχώς κινείται στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΒΒΑΘΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΝΙΚΟΣ ΣΚΟΡΙΝΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΛΛΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Το ΙΜΕ-ΓΣΕΒΕΕ ανέτρεξε στις μελέτες που έχουν διεξαχθεί κατά καιρούς από διάφορους διεθνείς επιστημονικούς φορείς, την ΕΕ και τον ΟΟΣΑ σχετικά με την επίδραση που έχει η απελευθέρωση του ωραρίου στα οικονομικά μεγέθη. Σε καμία μελέτη δεν προκύπτει ευθεία θετική συσχέτιση απασχόλησης ή κατανάλωσης ή μείωσης τιμών με το διευρυμένο ωράριο, ακόμη και όταν σε αυτό συμμετέχουν μεγάλες επιχειρήσεις. Αντίθετα, υπάρχουν στοιχεία από μεγάλες πόλεις (**Λονδίνο**) που καταδεικνύουν ότι ιδιαίτερα σε περιόδους ύφεσης είναι προτιμότερο να περιορίζονται οι ώρες λειτουργίας των καταστημάτων.

Συνοπτική παρουσίαση συμπερασμάτων μελετών

1) Σύμφωνα με την 6η Έκθεση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τις Μικρές & Μεσαίες Επιχειρήσεις (που εξετάζει 19 χώρες):

- **οι επιπτώσεις στην απασχόληση από το διευρυμένο ωράριο είναι αρνητικές.**
- Ο καταμερισμός εργασίας στον τομέα του λιανικού εμπορίου, βάσει των αλλαγών, αλλάζει σημαντικά. **Το εργασιακό κόστος αυξάνεται περισσότερο απ' ότι οι πωλήσεις** (ιδιαίτερα τις Κυριακές).

«Η απελευθέρωση του ωραρίου των λιανεμπορικών καταστημάτων φαίνεται να επιταχύνει την μείωση του μεριδίου της αγοράς των ΜΜΕ, ελαττώνοντας την κερδοφορία τους».

- **Τα μικρά καταστήματα μειώνουν τις θέσεις εργασίας** (καθώς το κόστος είναι μεγαλύτερο των κερδών, γεγονός που αναγκάζει τους μικρούς επιχειρηματίες και τις οικογένειες τους να δουλεύουν πολύ περισσότερο), ενώ τα μεγαλύτερα καταστήματα (κυρίως τροφίμων) δημιουργούν νέες θέσεις μόνο μερικής απασχόλησης.

- **Εξαιτίας του μεγαλύτερου ανταγωνισμού** και την μείωση των κερδών, τα μικρά καταστήματα εξαφανίζονται από τον εμπορικό χάρτη ή **υποχρεώνονται σε εξαγορά από μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων (franchised)**

Επιπλέον, από την ανάλυση των στοιχείων απασχόλησης μετά την απελευθέρωση ωραρίου για συγκεκριμένες χώρες, προέκυψαν τα εξής:

- Στην **Αυστρία** η συνολική απασχόληση δεν επηρεάστηκε
- Στην **Ολλανδία** μειώθηκε η πλήρης απασχόληση στο σύνολο των λιανεμπορικών καταστημάτων.
- Στην **Γερμανία** τα αποτελέσματα των μελετών του SFS (Ινστιτούτο Κοινωνικής Έρευνας) και του Ifo (Ινστιτούτο Οικονομικής Έρευνας) σε σχέση με την επιρροή της διεύρυνσης του ωραρίου των καταστημάτων στο κύκλο εργασιών και την απασχόληση, ήταν αρνητικά (**μείωση συνολικής απασχόλησης 5,8%**).

2) Στο **Λονδίνο**, η πρακτική εφαρμογή της λειτουργίας των καταστημάτων την Κυριακή δείχνει αρνητικά αποτελέσματα για τα μικρά καταστήματα. Σύμφωνα με το **τελευταίο δελτίο της BRC – KPMG (5/9/2012)** φαίνεται πτώση των πωλήσεων, γεγονός που πυροδότησε για άλλη μια φορά την κριτική εναντίον της λειτουργίας των καταστημάτων την Κυριακή καθώς όπως αναφέρει η **ACS (Association of Convenience Stores)** τα μικρά καταστήματα «**υποφέρουν**» από μείωση των πωλήσεών τους, τα κέρδη από τα οποία μεταφέρθηκαν στα μεγάλα καταστήματα και πως η λειτουργία την Κυριακή δεν επέφερε ουδεμία θετική αλλαγή

στις πωλήσεις τους. Αντίστοιχα, η Συνομοσπονδία Διανομέων Χονδρικής (**Federation of Wholesales Distributors**) αναφέρει πως δεν υπάρχει οικονομική ή κοινωνική βάση για την απελευθέρωση της Κυριακής καθώς οι καταναλωτές απέδειξαν πως δεν την χρειάζονται και **τα τοπικά καταστήματα καταστρέφονται**.

- 3) Σύμφωνα με μελέτη του Πανεπιστημίου της Μαδρίτης στις περιοχές όπου τα καταστήματα παραμένουν ανοικτά σε ημέρες αργίας, το κόστος αυξάνεται κατά 15% και οι πωλήσεις μόλις κατά 0,5%, γεγονός που ασκεί επιρροή στις τιμές. **Οι καταναλωτές πληρώνουν περισσότερο, ανεξάρτητα με το αν θα κάνουν τις αγορές τους σε ημέρες αργίας**. Επιπλέον, η μεταφορά μεριδίου της αγοράς σε πολυκαταστήματα, μειώνει τον ανταγωνισμό και οδηγεί τα μικρά καταστήματα σε κλείσιμο. Η έρευνα καταλήγει με έντονα ερωτηματικά για το κατά πόσο η αύξηση των ωρών λειτουργίας συντελεί σε βελτίωση της απασχόλησης. Τα μικρά καταστήματα λιανικού εμπορίου χάνουν μερίδιο αγοράς. Δημιουργούνται τάσεις υπερσυγκέντρωσης, και εξ αυτού του λόγου σημειώνεται μείωση της απασχόλησης. Υπολογίζεται πως 277 υπάλληλοι σε μια μεγάλη υπεραγορά, μπορούν να αντικαταστήσουν 318 σε υπεραγορά και 1557 παραδοσιακούς καταστηματάρχες.
- 4) Μελέτη για τις επιπτώσεις από την απελευθέρωση της λειτουργίας καταστημάτων τις Κυριακές στην Ισπανική οικονομία έδειξε πως **οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις θα υποστούν μείωση του μεριδίου αγοράς**, γεγονός που θα οδηγήσει σε **απώλεια θέσεων εργασίας**, οι δε τιμές δεν αναμένεται να μειωθούν. Με την μελέτη συμφωνούσε και το «παράδειγμα της Μαδρίτης» όπου από το 1996 είχαν καθιερωθεί ως εργάσιμες 12 επίσημες αργίες το χρόνο, κάτι που είχε ως συνέπεια τις μεγαλύτερες απώλειες σε θέσεις εργασίας και τα περισσότερα λουκέτα σε μαγαζιά από κάθε άλλη αυτόνομη κοινότητα της Ισπανίας.
- 5) Η έρευνα¹ των Roman Inderst και Andreas Irmen κατέδειξε ότι η δυνατότητα που δίνεται στους καταναλωτές για shop around, μπορεί να σημαίνει αναδιάταξη της ζήτησης μεταξύ των καταστημάτων, **όχι όμως και μείωση των τιμών**.
- 6) Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ (OECD), «Καθώς η απελευθέρωση της αγοράς δεν είναι πάντα αποτελεσματική στο να εξασφαλίζει μεγαλύτερη ευημερία, και πιο συγκεκριμένα μεγαλύτερη ανάπτυξη και αύξηση της απασχόλησης, συστήνουμε ιδιαίτερα τις ακόλουθες ορθές πολιτικές»:
- Να διεξάγεται **υψηλής ποιότητας Επιχειρηματική και Κανονιστική Ανάλυση**, ώστε να **ερευνώνται συστηματικά οι θετικές και αρνητικές επιδράσεις κάθε νέας ρύθμισης και απορύθμισης** του επιχειρηματικού κλάδου και πιο συγκεκριμένα των ΜΜΕ.
  - να **δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις κανονιστικές ρυθμίσεις** που στοχεύουν στην βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς αγαθών & υπηρεσιών, **εξαιτίας των συνεπειών που μπορούν να έχουν στις ΜΜΕ** (λιγότερη ευελιξία, μεγαλύτερο διοικητικό βάρος, μεγαλύτερο ανταγωνισμό εξαιτίας λιγότερο εξειδικευμένων εταιριών που μπαίνουν στην αγορά, ισχυρότερο ανταγωνισμό εξαιτίας συγχωνεύσεων και συμμαχιών).

¹ European Economic Review 49 (2005), 'Shopping hours and price competition', Roman Inderst, Andreas Irmen

Σημειώνεται επίσης και από τον ΟΟΣΑ ότι η απορρύθμιση των ωρών λειτουργίας των καταστημάτων επηρεάζει ιδιαιτέρως το λιανεμπόριο τροφίμων. Τα μεγάλα καταστήματα επωφελούνται, ενώ τα μικρά υποφέρουν. Η απορρύθμιση ενισχύει την μείωση του μεριδίου αγοράς των ΜΜΕ.

- 7) Η υπόθεση της αύξησης της τουριστικής ζήτησης λόγω λειτουργίας των καταστημάτων τις Κυριακές είναι αμφιλεγόμενη (βλέπε παράδειγμα Λονδίνου). Οι τουρίστες- καταναλωτές έχουν ένα συγκεκριμένο εισοδηματικό περιορισμό που αφορά τα χρήματα που θα ξοδέψουν για αγορές, ο οποίος δεν εξαρτάται από το ωράριο λειτουργίας. Άλλωστε, **το ισχύον πλαίσιο ωραρίου στην Ελλάδα (06:00-21:00) – σε σύνολο ωρών λειτουργίας -είναι ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη, αν όχι το μεγαλύτερο, παρά την αργία της Κυριακής.** Επίσης, απελευθερωμένο ωράριο την Κυριακή έχουν σήμερα όλα τα ακόλουθα καταστήματα: ψιλικατζίδικα, περίπτερα, αρτοποιεία, ζαχαροπλαστεία, καφετέριες, εστιατόρια, ανθοπωλεία, κέντρα διασκέδασης, βενζινάδικα (μερικώς), κάβες, καταστήματα ξηρών καρπών, video club, τουριστικά καταστήματα και όλα τα καταστήματα τουριστικών περιοχών